

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 265

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αίτησης
Κατάθεσης Εγγράφων

ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Κρίτωνα Αρσένη
2. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
3. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής
Πολιτικής
4. Υπουργείο Οικονομικών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 4482/180/5.4.2022 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων με θέμα: «Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων χωρίς διενέργεια ανοικτών διαγωνισμών»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 4482/180/5.4.2022 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων του Βουλευτή κ. Κρίτωνα Αρσένη, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠΠΟΑ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Από τον Ιούλιο 2019, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού έθεσε ως στόχο την ανάπτυξη δημοσίων πολιτικών για τον Πολιτισμό συνολικά, σημαντικότερη εκ των οποίων η προστασία και ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων, με αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων και συνδυασμό των δυνατοτήτων της ιδιωτικής πρωτοβουλίας με την τεχνογνωσία και την επιστημονική κατάρτιση των στελεχών του ΥΠΠΟΑ, υπό όρους πλήρους διαφάνειας και νομιμότητας. Στο πλαίσιο αυτό, τα κονδύλια που διατίθενται, αξιοποιούνται πλήρως προκειμένου να υλοποιηθούν έργα υπερεθνικής εμβέλειας.

Ως προς τον δήθεν αποκλεισμό των ελληνικών αρχιτεκτονικών γραφείων από την υποβολή προσχεδίων σχετικά με την αναβάθμιση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την με αρ. 558074/2021 Υπουργική Απόφαση (Β' 5352), τα αρχιτεκτονικά προσχέδια που θα υποβληθούν, πρέπει, υποχρεωτικά, να είναι προϊόν συνεργασίας μεταξύ ξένων και ελληνικών αρχιτεκτονικών γραφείων, που δύνανται να συμπράξουν σε οποιοδήποτε σχηματισμό επιλέξουν οι ίδιοι, δηλαδή είτε ως γραφεία είτε ως φυσικά πρόσωπα σε ομάδες. Στην ίδια ως άνω απόφαση περιέχεται η αυστηρή πρόβλεψη ότι τυχόν υποβολή προσχεδίου που δεν προέρχεται από τη ρητά απαιτούμενη συνεργασία Ελλήνων και ξένων αρχιτεκτόνων, οδηγεί σε εκ προοιμίου αποκλεισμό της σχετικής μελέτης, χωρίς καν εξέταση του περιεχομένου αυτής.

Επισημαίνεται ότι, η δωρήτρια ανώνυμη μη κερδοσκοπική εταιρεία με την επωνυμία «Οικογένεια ΝΣΛ ΑΜΚΕ» έχει αναλάβει αποκλειστικά και προς το σκοπό της δωρεάς προς το Ελληνικό Δημόσιο, να χρηματοδοτήσει το κόστος των αμοιβών και δαπανών που θα απαιτηθούν για την εκπόνηση αρχιτεκτονικών προσχεδίων, υπό τους όρους και την διαδικασία που ρητώς καθορίσθηκαν με την υπ' αρ. πρωτ. 558074/2021 Υπουργική Απόφαση (Β' 2239), οι ουσιαστικές ρυθμίσεις της οποίας ρητά προβλέπουν, αλλά και απαιτούν, τη συμμετοχή των Ελλήνων αρχιτεκτόνων, εξυπηρετούν απολύτως τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και διασφαλίζουν την αξιοπιστία και αρτιότητα του αποτελέσματος του έργου.

Αναφορικά με το Μουσείο Ενάλιων Αρχαιοτήτων σημειώνεται ότι η δημιουργία του τελευταίου στο κτήριο των αποθηκών σίτου (ΣΙΛΟ) στην Ακτή Βασιλειάδη εγκρίθηκε από το ΥΠΠΟΑ το 2010 (αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΔΜΕΕΠ/Γ1/Φ21-ΕΝΑΛ/55705/8603/23.8.2010 Υ.Α.), κατόπιν πρότασης του ΟΛΠ ΑΕ και στο πλαίσιο του προγράμματος για την ανάδειξη της Πολιτιστικής Ακτής Πειραιά και των μνημείων της ευρύτερης περιοχής. Μάλιστα, η ανάδειξη της Πολιτιστικής Ακτής και η ίδρυση του Μουσείου περιλαμβάνονται στο άρθρο 15 «Προστασία και ανάδειξη των ιστορικών και πολιτιστικών πόρων και των πολιτιστικών υποδομών» του ν. 4277/2014 “Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας Αττικής και άλλες διατάξεις” (Α’ 156). Το 2011 εγκρίθηκε η μουσειολογική προμελέτη του εν λόγω Μουσείου (αρ. ΥΠΠΟΤ/ΔΜΜΠΚ/84240/1120/6.9.2011 Υ.Α.). Παράλληλα, προκηρύχθηκε από τον ΟΛΠ ΑΕ, στις 30 Μαρτίου 2012, ο αναφερόμενος στην Ερώτηση διεθνής αρχιτεκτονικός διαγωνισμός. Η μελέτη που απέσπασε το Α’ βραβείο στον διαγωνισμό εγκρίθηκε, υπό όρους, το 2014, κατόπιν γνωμοδότησης του Συμβουλίου Μουσείων (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΜΜΠΚ/ΤΑΜ/77189/8842/544/159/26.3.2014 Υ.Α.).

Ακολούθως, η μόνη ενέργεια που πραγματοποιήθηκε ήταν, στις 24.5.2019, η έγκριση του «Αρχικού Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης (Master Plan) ΣΤΑΔΙΟ Α’ και ΣΤΑΔΙΟ Β’ του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.», όπου περιλαμβάνεται η Πολιτιστική Ακτή Πειραιώς και η ίδρυση του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/53958/ 36754/996/412/24.5.2019 Υ.Α., ΑΔΑ: 789Φ4653Π4-81Η). Διευκρινίζεται ότι, με την πρόσφατη έγκριση της «Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης (MASTERPLAN) του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς» διασφαλίζεται εκ νέου η ίδρυση του Μουσείου, και η εν γένει ανάδειξη των αρχαιοτήτων στην ευρύτερη περιοχή του λιμένος (αρ. 253649/14.9.2021 Απόφαση της ΓΔΑΠΚ και της ΓΔΑΜΤΕ, ΑΔΑ: 6ΧΜΔ4653Π4-Ζ1Ν).

Σήμερα, το έργο της ίδρυσης του Μουσείου Ενάλιων Αρχαιοτήτων έχει πλέον δρομολογηθεί. Ειδικότερα, με άμεσο στόχο την ένταξη του έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τέθηκε το θέμα της σύνταξης και επικαιροποίησης των αναγκαίων μελετών, και πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες ενέργειες:

- Τον Απρίλιο του 2020, η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων προχώρησε στη σύνταξη μουσειολογικής μελέτης, στην οποία περιλαμβάνεται το σκεπτικό θεματικών ενότητων για τη δημιουργία του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων. Η μελέτη αυτή εγκρίθηκε με την Υ.Α. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΑΜΜΕΠ/9266/11-01-2021 (ΑΔΑ ΨΟΦΖ4653Π4-610), κατόπιν γνωμοδότησης του Συμβουλίου Μουσείων. Στην μελέτη περιελήφθησαν σημαντικά αντικείμενα προς έκθεση, κάποια από τα οποία αποκαλύφθηκαν την τελευταία δεκαετία. Επιπροσθέτως, όπως ορίζει και το άρθρο 15 παρ. 6 της Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΑΑΠ/48505/387/19-05-2021 “η υποχρέωση ανάθεσης της μελέτης στο βραβευθέντα μελετητή των περιπτώσεων της παρ. 1 ή της σύναψης σύμβασης παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών της παρ. 5 του παρόντος άρθρου, ισχύει για τη διοργανώτρια αρχή για πέντε (5) έτη από την επικύρωσή του αποτελέσματος του διαγωνισμού και εφόσον δεν έχουν μεταβληθεί τα πραγματικά δεδομένα που είχαν ληφθεί υπόψη στην προκήρυξή του”. Δεδομένων των ανωτέρω, η ως άνω μουσειολογική μελέτη αποτελεί προϋπόθεση για την σύνταξη των υπολοίπων μελετών του προς υλοποίηση έργου και είναι σαφές ότι απαιτείται νέα μουσειογραφική μελέτη, που θα τηρεί τους εγκεκριμένους Θεματικούς Άξονες της ανωτέρω μουσειολογικής μελέτης.

Ως εκ τούτου, εκδόθηκε η με αρ. ΥΠΠΟΑ/606689/14.12.2021 Υ.Α. (Β’ 6034), με τίτλο «Έγκριση εκπόνησης Προμελέτης, μετά των Υποστηρικτικών Μελετών, για την αποκατάσταση του ΣΙΛΟ στον Λιμένα Πειραιά και την μετατροπή του σε Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων, με δαπάνη του Κοινωφελούς Πολιτιστικού Ιδρύματος “Ιδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη”, προς το σκοπό δωρεάς τους προς το Ελληνικό Δημόσιο», σύμφωνα με το άρθρο 2Α του ν. 3316/2005. Σύμφωνα με την Εφορεία Ενάλιων Αρχαιοτήτων, με βάση την ανωτέρω προμελέτη τηρούνται οι Θεματικοί Άξονες της εγκεκριμένης μουσειολογικής και προτείνεται από τους μελετητές ένας τρόπος παρακολούθησης της έκθεσης από τον επισκέπτη και μία πρόταση κυκλοφορίας στους χώρους του Μουσείου. Είναι προφανές ότι, στο επόμενο στάδιο ωρίμανσης, θα ολοκληρωθεί, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, η μουσειογραφική μελέτη και θα διευκρινισθούν οι λεπτομέρειες παρουσίασης των εκθεμάτων στο χώρο.

Ειδικότερα, όσον αφορά στο πρώτο ερώτημα, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο διενέργειας αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και διαγωνισμών μελετών, από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 2Α του ν. 3316/2005 (Α' 42), του άρθρου 48 του ν. 4030/2011 (Α' 249) και της με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/48505/387/19-5-2021 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2239), προκύπτει ότι οι μελέτες του άρθρου 2Α του ν. 3316/2005 χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς ένταξης έργων σε όλα τα επιδοτούμενα και μη ή επιχορηγούμενα και μη προγράμματα του Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι η υλοποίηση της αναβάθμισης μουσείου μέσω ΕΣΠΑ και συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων δεν υπόκειται σε διαδικασίες αρχιτεκτονικού διαγωνισμού.

Ως προς το δεύτερο ερώτημα, διευκρινίζεται ότι η εκπόνηση Προμελέτης, μετά των Υποστηρικτικών Μελετών, για την αποκατάσταση του SILO στον Λιμένα Πειραιά και την μετατροπή του σε Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων θα διενεργηθεί αδαπάνως για το Ελληνικό Δημόσιο, όπως προβλέπεται στο ΦΕΚ Β' 6034. Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι το έργο της ίδρυσης του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με προϋπολογισμό 77.563.212,46 ευρώ, σύμφωνα με την υπ' αρ. ΥΠΟΙΚ 39957 ΕΞ 2022/24-3-2022 (ΑΔΑ: 95Ψ3Η-ΥΙΦ) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5150037. Ως προς την αναφερόμενη δέσμευση ποσού από τον ΟΛΠ για την κατασκευή του Μουσείου, το συγκεκριμένο ζήτημα εκφεύγει των αρμοδιοτήτων του ΥΠΠΟΑ.

Αναφορικά με την παραχώρηση του κτηρίου Σιλό και του περιβάλλοντος χώρου από τον ΟΛΠ ΑΕ στο ΥΠΠΟΑ, με σκοπό την ίδρυση του Μουσείου, σας ενημερώνουμε ότι είναι σε εξέλιξη οι σχετικές διαδικασίες για την ολοκλήρωσή της.

Τέλος, ως προς το πέμπτο ερώτημα, σημειώνεται ότι στο πλαίσιο του ανελαστικού χρονοδιαγράμματος των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης κατέστη αναγκαία η βελτιστοποίηση του χρόνου και η εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών εντός μηνός.

Αναφορικά με το Αίτημα Κατάθεσης Εγγράφων, σημειώνεται ότι η με αρ. ΥΠΠΟΑ/606689/14.12.2021 Υ.Α. (Β' 6034), με την οποία εγκρίθηκε η εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών για την αποκατάσταση του κτηρίου του SILO στον Λιμένα Πειραιά και την μετατροπή του σε Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων αποτελεί το νόμιμο έρεισμα δωρεάς των ανωτέρω μελετών και δεν απαιτείται άλλη σύμβαση μεταξύ του ΥΠΠΟΑ και του Ιδρύματος "Αικατερίνης Λασκαρίδη". Επιπροσθέτως, αναφορικά με την αιτούμενη εγκεκριμένη με την ΥΑ ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΑΜΜΕΠ/9266/11-01-2021 (ΑΔΑ ΨΟΦΖ4653Π4-610) Μελέτη, διευκρινίζεται ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ ελέγχουν τα προς θεώρηση τεύχη αυτής, σύμφωνα με τους όρους που τέθηκαν από το Συμβούλιο Μουσείων. Το Πρακτικό της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της "Οικογένεια ΝΣΛ ΑΜΚΕ" δεν δύναται να χορηγηθεί, διότι δεν συνιστά δημόσιο έγγραφο του ΥΠΠΟΑ, αλλά ιδιωτικό έγγραφο της εν λόγω εταιρείας, υποκείμενο στους κανόνες δημοσιότητας της νομοθεσίας περί ΑΜΚΕ.

Ενόψει των ανωτέρω, επισυνάπτονται τα κάτωθι:

1. αντίγραφο της από 14.12.2021 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου ως δωρεοδόχου και της εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο "Οικογένεια ΝΣΛ ΑΜΚΕ" ως δωρήτριας,

2. η με αρ. ΥΠΠΟΑ/606689/14.12.2021 Υπουργική Απόφαση (Β' 6034) και

3. η από 24.3.2022 επιστολή του ΥΠΠΟΑ προς το ΥΠΕΝ.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
3. ΔΜΕΕΜΠΚ
4. Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο